

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

Kennari: Jóna Hildur Bjarnadóttir

Námsefni: Lífheimurinn, Efnisheimurinn

Ítarefni og hjálpargögn:

- Hljóðbók - Lífheimurinn: <https://mms.is/namsefni/lifheimurinn-hljodbok>
- Hljóðbók – Efnisheimurinn: <https://mms.is/namsefni/efnisheimurinn-hljodbok>
- Vendikennslumyndbönd – Lífheimurinn: https://www.youtube.com/watch?v=XH_uusNPegc&list=PLEOdx3sN9CBISme5o0SjnzClvCDqryK8
- Vendikennslumyndbönd – Efnisheimurinn: <https://www.youtube.com/watch?v=xoXWiXwbec&list=PLEOdx3sN9CBn6wrMRQ05M5w1ufM1vx-MM>
- Vendikennslumyndbönd: <https://rthp19.wixsite.com/flipp>
- Sýndartilraunir: <https://phet.colorado.edu/en/simulations>

Mánuður	Helstu markmið/hugtök	Verkefni og viðfang	Kennsluefni – aðföng	Mat - hæfnimat
Ágúst	Í þessum kafla lærir þú: <ul style="list-style-type: none"> • að líffræðin fjallar um lífið og lífverurnar. • að lífverur eru allt sem lifir. • að lífverur eru gerðar úr frumum. • að lífverur eru flokkaðar í skylda hópa, ættir, ættkvíslir og tegundir. • að það eru bara einstaklingar af sömu tegund sem geta eignast frjó afkvæmi.	Kafli 1: Lífið á jörðinni	Lífheimurinn	Sjálfspróf, athugun og skýrslugerð
September	Í þessum kafla lærir þú: <ul style="list-style-type: none"> • að bakteríur eru smáar lífverur og þær geta fjölgað sér hratt. • að flestar bakteríur eru gagnlegar en sumar þeirra valda sjúkdómum hjá okkur. • að veirur fjölga sér bara í lifandi frumum.	Kafli 2: Bakteríur og veirur Kafli 3: Þörungar og frumdýr Kafli 4: Sveppir og fléttur	Lífheimurinn Vendikennslumyndbönd	Sjálfspróf, verkefni og athugun. Próf úr 1-4. kafla. Vísindahorn.

Kennsluáætlun og námsmat er birt með fyrirvara um breytingar.

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

	<ul style="list-style-type: none"> • að þörungar eru mikilvægustu framleiðendur fæðu í vatni. • að sumir stórir brúnþörungar kallast þang eða þari. • að smáir þörungar mynda plöntusvifið. • að frumdýr eru hluti dýrasvifs. • að sveppir mynda sérstakt ríki lífvera. • að sveppir ljóstillífa ekki og eru því ófrumbjarga. • að sveppir og plöntur geta unnið saman. • að sumir sveppir eru ætir en aðrir eru eitriðir. • að það eru sveppir sem valda því að brauð hefast (lyftir sér). • að fléttur eru þörungar og sveppir sem lifa saman. • að margar fléttur vaxa þar sem engar aðrar lífverur þrífast. 			
Október	<p>Í þessum kafla lærir þú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • að þekkja nokkrar algengar plöntur. • um það hvernig plöntur fjölga sér. • um frævun og frjóvgun. • svolítið um aldin og fræ. • um það hvernig við nýtum 	Kafli 5: Plöntur	Lífheimurinn Vendikennslumyndbönd	Sjálfspróf, verkefni og vettvangsferð, athugun og skýrslugerð.

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

	<p>plöntur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • um það hvernig plöntur lifa veturinn af. 			
Nóvember	<p>Í þessum kafla lærir þú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • að dýr skiptast í hryggleysingja og hryggdýr. • að dýr geta ekki búið til eigin fæðu. • að dýr hafa þróast frá lífi í vatni til lífs á landi. • að dýr eru ýmist misheit eða jafnheit. • að skordýr eru sá hópur dýra sem hefur flestar tegundir. • að maðurinn erspendýr. 	Kafli 6: Dýr	Lífheimurinn Vendikennslumyndbönd	Sjálfspróf og verkefni
Desember	<p>Í þessum kafla lærir þú:</p> <ul style="list-style-type: none"> • að fræðin um hegðun dýra kallast atferlisfræði. • að atferli er bæði meðfætt og lært. • að það þarf að örva fisk til þess að bíta á. • að karlfuglar syngja til þess að lokka til sín kvenfugla. • að dýr „tala saman“, tala hvert við annað á margvíslegan hátt. • að óðal er svæði sem dýr helga sér og verja fyrir öðrum. 	Kafli 7: Atferlisfræði	Lífheimurinn Vendikennslumyndbönd	Sjálfspróf og verkefni Kaflapróf 5-7

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

Janúar	Kafli 1: Efnablanda, frumefni, efnasambönd, formúla, hamur efnis, efnajafna, bræðslumark, suðumark, loftþrýstingur, efnabreytingar	Kafli 1: Heimur efnafræðinnar	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók
Febrúar	Kafli 2: Frumeindir og sameindir, frumeindakeningin, frumefni og efnasambönd, öreindir; rafeindir, róteindir og nifteindir, frumeinda- og sameindamassi, sætistala, jónir.	Kafli 1: Heimur efnafræðinnar Kafli 2: Frumeindir og sameindir	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Kaflapróf 1 Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók
Mars		Kafli 2: Frumeindir og sameindir	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók Kaflapróf 2
Apríl	Kafli 3: Einkenni ýmissa efna, sætistala efna, frumeindamassi, flokkur, málmar og málmleysingar, hvarfgjarnt/óhvarfgjarnt efni, náttúruleg og ónáttúruleg frumefni.	Kafli 3 Lotukerfið	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók Kaflapróf 3

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

Mái	Kafli 4: Hamur efna, leysing og leysar, leysni, efnahvörf, mettaðar og ómettaðar lausnir, að stilla efnajöfnur, útvermar og innvermar efnabreytingar, sýrur, basar, hlutleysing, sýrustig.	Kafli 4: Efnabreytingar Hópverkefni þar sem nemendur velja viðfangsefni úr efnisheiminum og taka fyrir.	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók Hópverkefni
Júní		Kafli 4 Efnabreytingar Upprifjun og próf úr 3. og 4. kafla	Efnisheimurinn Vendikennslumyndbönd	Athuganir – skýrslugerð Verkefnabók Kaflapróf 4

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

Námsmat:

Haustönn 2021 – Lífheimurinn

- Verkefnabók (verkefni og athuganir sem unnar eru úr hverjum kafla).
- Hver tilraun með skýrslu
- Kaflapróf
- Vísindahornið

Vorönn 2021 – Efnisheimurinn

- Verkefnabók (verkefni úr hverjum kafla)
- Atferlisverkefni
- Hver tilraun með skýrslu
- Kaflapróf jafnt og þétt yfir önnina

****Þegar verkefnabók er metin eru eftirfarandi þættir athugaðir:**

- Útlit bókar (blaðsíður merktar viðfangsefni).
- Spurningum svarað í heilum setningum eða spurning og svar skrifað.
- Skipulag bókar (verkefnum raðað í rétta röð og dagsett).
- Áhersluatriði og hugtök dregin fram með undirstrikun eða (litir notaðir).

Í *Aðalnámskrá grunnskóla* (bls. 169-175) má finna **hæfniviðmið** og **matsviðmið** fyrir náttúrufræði: <http://www.menntamalaraduneyti.is/utgefing/efni/namskrar/adalnamskra-grunnskola/>

Hæfniviðmið um verklag

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

- gert grein fyrir hvernig niðurstöður rannsókna hafa haft áhrif á tækni og atvinnulíf í nánasta umhverfi og samfélagi og hvernig þær hafa ekki haft áhrif.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

- metið gildi þess að upplýsingum um vísinda- og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt.
- beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingsstigs.
- unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi, samfélagi og tækni.

Kennsluáætlun og námsmat er birt með fyrirvara um breytingar.

Kennsluáætlun í náttúrufræði í 8. bekk - 2021-2022

Vinnubrögð og færni

- framkvæmt og útskýrt sérhanaðar eða eigin athuganir úti og inni.
- lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt.
- beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda.
- gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum.
- dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Lífsskilyrði manna

- lýst hringrás efna og flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra.

Náttúra Íslands

- gert grein fyrir eigin athugunum á lífverum, hegðun þeirra og búsvæðum.
- útskýrt flokka lífvera eftir skyldleika, ein- og fjölfrumunga, að erfðir ráðast af genum og hvernig íslenskar lífverur hafa aðlagast umhverfi sínu.
- útskýrt þarfir ólíkra lífvera í ólíkum vistkerfum.

Heilbrigði umhverfisins

- nýtt frumeindakennunguna og lotukerfið til að útskýra eiginleika efna, efnabreytingar og hamskipti.

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

- fjallað á gagnrýninn hátt um aukaefni í mat og aðferðir til að auka geymsluþol matvæla.